

MINISTERUL AFACERILOR INTERNE CORPUL NAȚIONAL AL POLIȚIȘTILOR

BIROUL EXECUTIV CENTRAL

INFORMARE

22.01.2019

Corpul Național al Polițiștilor vă informează că în conformitate cu prevederile Legii nr. 52/2003 privind transparența decizională în administrația publică, Ministerul Afacerilor Interne supune dezbaterei publice LEGEA pentru modificarea și completarea Legii nr. 535/2004 privind prevenirea și combaterea terorismului –

https://www.cnpromania.ro/upload/blog/183_1548159039_Proiect_lege_modificare_Legea_nr_535_2004.pdf

Prevenirea și combaterea terorismului, la nivel național, se desfășoară, în prezent, în conformitate cu prevederile Legii nr. 535/2004 privind prevenirea și combaterea terorismului, cu modificările și completările ulterioare. Legea a fost menită să asigure (1) adaptarea la provocările aduse de evoluția fenomenului terorist, evidențiate prin evenimentele ce au avut loc la 11 septembrie 2001, respectiv (2) optimizarea cadrului normativ național în materie pe linia: (a) consacării, la nivel de lege, a responsabilităților/obligațiilor ce revin instituțiilor componente ale Sistemului Național de Prevenire și Combatere a Terorismului (SNPCT), (b) incriminării actelor de terorism ca infracțiuni și (c) stabilirii obligațiilor legale - *pe linia prevenirii și combaterii terorismului* - ce revin altor instituții publice decât cele care fac parte din SNPCT, precum și altor categorii de persoane juridice, respectiv persoanelor fizice.

La data de 15.03.2017, la nivelul Uniunii Europene a fost emisă Directiva nr. 541/2017 privind combaterea terorismului și de înlocuire a Deciziei-cadru 2002/475/JAI a Consiliului și de modificare a Deciziei 2005/671/JAI a Consiliului (Directiva terorism), aceasta fiind opozabilă tuturor statelor membre ale Uniunii Europene.

Termenul de transpunere a Directivei terorism este stabilit pentru data de 8 septembrie 2018.

Actul european de referință stabilește *norme minime* privind definiția infracțiunilor și a sancțiunilor în domeniul infracțiunilor de terorism, al infracțiunilor legate de un grup terorist și al infracțiunilor legate de activități de terorism, precum și măsuri de protecție, de sprijin și de asistență a victimelor terorismului.

Punctual, proiectul de lege aduce următoarele elemente de noutate:

1. A fost actualizat conceptul de „terorism” (prin modificarea art. 1 și abrogarea art. 2) și, corelativ, au fost corectate trimiterile din cuprinsul

părții introductive a unora dintre infracțiuni [incriminate la art.32 alin.(1) și (3), art.33 alin.(1)].

În actuala reglementare, normele creează controverse din cauza definirii terorismului în cuprinsul art.1 printr-o înșiruire de condiționalități cumulative, deosebit de condiționalitățile alternative prevăzute la art.2; pe de altă parte, textul art.32 alin.(1) circumstanțiază doar prin scop fapte de drept comun ca acte de terorism, cu excluderea mobilului ce a stat la baza săvârșirii acestora (convingerea politică, religioasă, ideologică a autorilor), care caracterizează și diferențiază în cele din urmă o faptă de drept comun de una de terorism.

În acest context, se impune clarificarea cadrului legal în materia prevenirii și combaterii terorismului, prin redefinirea noțiunii de terorism și punerea acesteia în acord cu acele manifestări exterioare de voință a căror calificare ca infracțiune să beneficieze de coerență și predictibilitate prin trimitere la norma cadru.

2. În capitolul IV „Infracțiuni și contravenții” au fost operate o serie de modificări ce vizează incriminarea, în mod explicit a:

a) distrugerii, degradării sau aducerii în stare de neîntrebuințare a unei instalații nucleare ori radiologice ce conține materiale radioactive, aparținând făptuitorului sau altuia, ori împiedicarea luării măsurilor de conservare sau securitate nucleară a unei astfel de instalații nucleare sau radiologice;

b) oricăror alte acțiuni și inacțiuni, indiferent de modalitatea de săvârșire, prin care se realizează ori se urmărește distrugerea, degradarea sau aducerea în stare de neîntrebuințare, în întregime sau în parte, capturarea ori preluarea fără drept a controlului asupra unui bun, structură, infrastructură, sistem, rețea, instalație, resursă, serviciu, capacitate sau loc, public sau privat, dacă fapta este de natură să pună în pericol sau să asigure făptuitorului posibilitatea punerii în pericol a vieții, integrității corporale sau sănătății persoanelor ori dacă s-au produs consecințe deosebit de grave;

c) oricărui act de organizare sau de facilitare prin care se oferă asistență oricărei persoane pentru a se deplasa în străinătate în scopuri teroriste, știind că asistența astfel oferită este în acest scop.

d) amenințării cu săvârșirea oricăreia dintre faptele prevăzute la art. 32 alin. (1) lit. (a) - (q) și alin. (3), concomitent cu eliminarea amenințării din cuprinsul art.32 alin. (1) lit. b).

Prin menținerea amenințării în enumerarea infracțiunilor care constituie act de terorism și care se sancționează cu pedeapsa prevăzută de lege, ale cărei limite speciale se majorează cu o treime, devin incidente prevederile art.206 Cod penal atât în ceea ce privește regimul sancționator (închisoarea de la 3 luni la un an) cât și în ceea ce privește condiționalitățile legale pentru punerea în mișcare a acțiunii penale (plângerea prealabilă a unei persoane vătămate care în condițiile unei infracțiuni de terorism nu este întotdeauna expres individualizată).

Pentru aceste rațiuni s-a propus incriminarea, de sine stătător, a amenințării săvârșită în condițiile anterior menționate, concomitent cu abrogarea art.37 din lege (al cărui conținut este inaplicabil, întrucât materiile explozive nu sunt cuprinse în enumerarea obiectului material al infracțiunii, iar urmarea imediată nu vizează și viața oamenilor, ci doar sănătatea acestora, a animalelor și mediul înconjurător).

e) accesării în mod repetat de materiale de propagandă teroristă, prin intermediul sistemelor informatice sau altor mijloace de comunicații electronice, precum și deținerea de astfel de materiale, în scopul însușirii ideologiei teroriste, ca parte a unui proces de radicalizare.

Accesarea repetată a materialelor de propagandă teroristă constituie mijlocul cel mai facil și des întâlnit în realizarea și definitivarea procesului de autoradicalizare a persoanelor predispuse la săvârșirea de acte de terorism, trecerea de la perioada de acumulare la cea de acțiune realizându-se în mod accelerat, brusc. În acest sens, punerea la dispoziția autorităților de aplicare a legii a unui instrument juridic adecvat în îndeplinirea scopului preventiv și necesitatea sancționării legale a unui astfel de comportament sunt pe deplin justificate de realitățile vremii. Pe de altă parte, scopul săvârșirii infracțiunii este ilicit - *„însușirea ideologiei teroriste ori deprinderea unor mijloace, tehnici sau modalități de săvârșire a unor acte de terorism”*, sens în care completarea textului în sensul incriminării accesării „fără drept” de materiale de propagandă nu este necesară. Complementar se definește *procesul de radicalizare*.

Tot în Capitolul IV au fost operate o serie de modificări ce vizează:

- g) completarea art.32 alin. (1) lit. c) cu infracțiunea de distrugere calificată, având în vedere limitele de pedeapsă diferite de cele ale infracțiunii simple;
- h) completarea art. 32 alin. (3) lit. b) și art. 33 alin. (1) lit. a) cu referiri la „viață”, respectiv înlocuirea, pentru conformitate cu terminologia Legii nr. 126/1995 privind regimul materiilor explozive, republicată, a sintagmei „substanțe explozive” cu cea de „materii explozive”;
- i) completarea art. 33 alin. (2) lit. a) cu mențiunea „despre care se cunoaște că”, pentru o mai mare previzibilitate a textului;
- j) majorarea limitelor de pedeapsă pentru săvârșirea infracțiunii de promovare a unui mesaj prin propagandă cu intenția de a instiga la săvârșirea unora dintre infracțiunile ce constituie acte de terorism.

În context, se are în vedere faptul că actele de propagandă și prozelitism derulate de organizațiile teroriste pot genera efecte negative asupra climatului de securitate națională, în sensul că mediul căruia i se adresează mesajele special prelucrate (exacerbează fundamentul religios al persoanelor destinate) se poate constitui într-o „enclavă” ai cărei membri pot fi determinați să inițieze și să comită acte violente, la comanda celui care furnizează mesajul.

Ideologia care stă la baza apariției radicalizării se manifestă sub forma promovării unui anume tip de viziune asupra lumii, de tip extremist, care determină indivizii să ia în considerare și să justifice violența.

i) introducerea unei reglementări care stabilește că infracțiunile prevăzute de această lege constituie acte de terorism.

Reglementarea este absolut necesară întrucât în cuprinsul Legii nr.535/2004 se utilizează „acte de terorism” (art.32), „infracțiune” (art.33, art.331, art.36), „faptă”(art.332, art.35) și „alarmare” (art.38), pentru a desemna infracțiunile de terorism, deosebit de dispozițiile Capitolului IV „Metode speciale de supraveghere” din Codul de procedură penală și definiția infracțiunii de finanțare a terorismului, care utilizează exclusiv terminologia de „acte de terorism”; această împrejurare poate crea confuzie și genera o practică neunitară în materia interpretării și aplicării dispozițiilor Legii nr.535/2004, prin restrângerea nejustificată a sferei de aplicabilitate a infracțiunii de finanțare a terorismului doar la cazurile de finanțare a infracțiunilor reglementate în cuprinsul art.32 din Legea nr.535/2004.

3. Au fost introduse dispoziții privind eliminarea sau blocarea accesului la conținutul online prin intermediul căruia se face apologia actelor de terorism, se îndeamnă la comiterea unui act de terorism sau se promovează idei, concepții, doctrine sau atitudini în scopul susținerii cauzei sau activității entităților teroriste.

Eliminarea la sursă a conținutului online de natura celui menționat mai sus este considerat un mijloc eficace de combatere a terorismului. Cu toate acestea, punerea în practică se poate dovedi dificilă, în contextul în care conținutul online se găsește pe serverele de pe teritoriul unor state terțe. Atunci când eliminarea unui astfel de conținut la sursă nu este fezabilă, sunt avute în vedere mecanisme de blocare a accesului la acesta. Măsurile preconizate nu aduc atingere măsurilor luate din proprie inițiativă de industria internetului pentru a preveni utilizarea abuzivă a serviciilor sale.

În concret, măsurile de eliminare sau blocare a respectivului conținut online urmează a fi realizate de către furnizorii de servicii de găzduire, furnizorii de conținut sau furnizorii de rețele de comunicații electronice destinate publicului, în executarea unei decizii motivate a Autorității Naționale pentru Administrare și Reglementare în Comunicații (ANCOM). Deciziile ANCOM ar urma să fie emise numai în baza solicitărilor motivate ale autorității naționale în domeniul prevenirii și combaterii terorismului (SRI), ale procurorilor sau judecătorilor. Totodată, în vederea asigurării controlului judiciar, este prevăzută posibilitatea contestării, la instanța de contencios administrativ, a deciziilor ANCOM de către furnizorii de servicii de găzduire furnizorii de conținut sau furnizorii de rețele de comunicații electronice destinate publicului ori de către orice altă persoană care se consideră vătămată într-un drept al său sau într-un interes legitim. Pe de altă parte, nerespectarea deciziilor ANCOM este prevăzută a fi sancționată contravențional.

Privite sub aspectul dispunerii și executării măsurilor de eliminare sau blocare a conținutului online, soluțiile cuprinse în proiect asigură celeritatea reacției față de situațiile concrete, dar și premisele conformării din partea furnizorilor de servicii, acordarea rolului principal unei „autorități administrative de specialitate”, cum este ANCOM, fiind aptă să atragă cooperarea acestora.

BIROUL EXECUTIV CENTRAL

